

RANA KOMMUNE

Det kgl. Olje og Energidepartement
Postboks 8148 Dep.

0033 OSLO

Vår ref.
04/00497-009/KPE

Arkivkode
S01

Deres ref.

Dato
01.03.2005

MELDING OM VEDTAK

Kommunestyret i Rana behandlet i møte 28.02.2005 sak 0008/05. Følgende vedtak ble fattet:

Høringsuttalelse fra Rana kommune til hjemfallsutvalgets utredning med forslag til nye regler om hjemfall.

Hjemfallsaken gjelder hvem som skal eie vannkraftressursene i Norge, og dermed ha styringa over vår viktigste landbaserte næring, eiendomsretten til våre naturressurser og landets grunnleggende infrastruktur. Eierskapet til vannkraftproduksjon berører også viktige beredskap-og forsyningsspørsmål.

Eierstruktur

Rana kommune er opptatt av å videreføre et tungt offentlig og spredt eierskap i kraftsektoren. Vannkraftressursene har i seg verdier som rekker langt ut over bedrift-og samfunnsøkonomiske modeller, og bare gjennom et omfattende offentlig eierskap kan disse verdiene sikres for senere generasjoner.

De foreslåtte endringer i hjemfallsreglene legger opp til grunnleggende endringer i dagens eierskap ved at flertallet i utvalget går inn for en full markedsåpning, noe som vil føre til et sterkt salgspress hos mange kommuner. De som er i posisjon for å kjøpe er i hovedsak utenlandske kraftselskap, fordi Statkraft har fått pålegg fra konkurransetilsynet om å frastå fra videre oppkjøp. Flertallet legger også opp til at det ved et eventuelt salg, vil kjøper få beholde en tredjedel av verdiene når hjemfall til staten skjer etter 75 år. Det betyr at utenlandske eiere kan få et evigvarende eierskap til store deler av vannkraftressursene. Denne retten til evigvarende eierskap vil øke markedsverdien av kraftanleggene, og det vil igjen forsterke salgspresset på dagens offentlige eiere ytterligere.

Det foreligger ingen klare mål med de endringer som er fremmet av utvalget. Det er heller ingen beskrivelse av de virkninger de foreslåtte endringer vil ha sett i forhold til de store samfunnsverdier som kraftsektoren forvalter. Dersom regelendringene gjennomføres, vil et slikt vedtak være i-reversibel, det vil ikke være mulig å omgjøre det i ettertid. Ved slike grunnleggende endringer, må virkningene av foreslåtte tiltak klargjøres gjennom en konsekvensutredning. Rana kommune kan ikke se at det foreligger i dette tilfellet.

Postadr.:
Boks 173
8601 Mo i Rana

Kontoradr.:
Rådhuspl.2

Telefon:
Sentralbord: 75 14 50 00
Servicetorget: 75 14 51 80

Telefax:
75 14 50 01

Organisasjonsnr.:
872 418 032

E-postadr.:
postmottak@rana.kommune.no

Internettadr.:
www.rana.kommune.no

Forholdet til EØS-avtalen

Før konsekvensene utredes, må regjeringen få avklart forholdet til EØS-avtalen iflg. premissene som er lagt fram for Stortinget i Ot.prop. nr. 82 (1991-92). Da avtalen ble undertegnet i 1994, var både Storting og regjering enige om at dagens ressursforvaltning og konsesjonspolitikk kunne opprettholdes, og at det er et grunnprinsipp i EU at ressursforvaltning er en nasjonal sak. Derfor er det av stor viktighet å få avklart med ESA om og i tilfelle i hvilken utstrekning EØS-avtalen legger føringer for vår framtidige hjemfallsordning.

Konsesjonstidens lengde

Som tidligere nevnt, er vi opptatt av å sikre et tungt offentlig eierskap i kraftsektoren, også på lang sikt. Ut fra dette støtter vi mindretallets forslag om konsesjonstid på 60 år.

For de private konsesjonærer vil en forlengelse av konsesjonstiden fra 60 til 75 år innebære en betydelig verdioverføring fra stat og kommune til privat sektor. Vi kan ikke se at en slik verdioverføring helt uten vilkår har noen slags begrunnelse eller berettigelse.

Videre behandling

Høringsfristen til utvalgets innstilling er satt til 1. mars, en meget kort frist i en så omfattende sak. Rana kommune finner det uforsvarlig å få en realitetsbehandling av denne saken i innværende stortingsperiode. Vi ber om at saken utsettes, og at de forhold som det pekes på i vår høringsuttalelse blir gjenstand for en grundig og forsvarlig utredning og behandling.

Med vennlig hilsen
RANA KOMMUNE

Bodil Røssvoll
sekr.